

Domáci glasovi

Štev. 138

Lienz, torek 16. julija 1946.

Leto 2.

O VOLITVAH NA POLJSKEM

Poročilo posebnega dopisnika:

Imam prepričevalne dokaze, da se je dogodilo ob zadnjem glasovanju na Poljskem nič koliko nepravilnosti. Kar sem videl mi pravi, da so bile te nepravilnosti v nekem pogledu takšne, da bi bilo mogoče zaradi njih volitve razveljaviti. Na glasovnicah so bila tri važna vprašanja:

1. Ali si za odpravo senata?
2. Ali si za to, da se v ustavi določi poddržavljenje glavnih industrijskih panog in razdelitev velikih posestev na deželi? In
3. Ali si za to, da se meja ob Baltiku, Wisi in Odri proglasi za stalno?

V Poznanju je opazil eden izmed volilnih komisarjev, da so bili uspehi na vseh žarah, ki so jih prinesli z zunanjih volišč v Poznanj napisani od ene ter iste roke. Zahteval je, da eno žaro odpro odpro in pregledajo njeno vsebino. Ko so to storili, so našli, da so zamenjali število glasov. V resnici je bilo razmerje glasov: 144 za, in 1166 proti, na žari pa je stalo: 1166 za, 144 proti, torej ravno narobe.

V neki šoli v varšavskem predmestju Pragi, so našli učenci v stranišču precej celih glasovnic. Prinesli so jih v mesto, kjer sem jih tudi jaz videl in pregledal. Na vseh glasovnicah so volilci odgovorili na prvo vprašanje ne, na mnogih pa tudi na drugo.

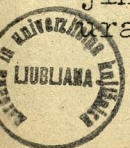
PODTAKNJENE GOLICE. V nekem drugem volilnem okraju je volilna komisija opazila, da je eden izmed števecv na skrivaj raztrgal za perišče glasovnic in jih stlačil v svoj žep, mesto njih pa podtaknil prazne glasovnice. (Po določbi volilnega zakona je treba prazne glasovnice šteti tako, kakor da bi volilec glasoval pritrdilno torej v prilog vladi.)

V pulavskem predmestju južnega dela Varšave so našli na cesti raztresenih 15 celih glasovnic. V Lubartovu blizu Lublina je županov namestnik Vajtović odredil, da je treba tedaj, kadar je volilec na dve vprašanji pritrdilno odgovoril, vzeti, da je isto storil tudi na 3 vprašanje.

Ko je na nekem drugem volišču član volilne komisije protestiral proti neki slični nepravilnosti, mu je eden izmed navzočih rekel: "Storili bi dobro, če bi svoj protest umaknili, ker sem jaz od varnostne policije." Sličnih dogodkov bi bili lahko našli še mnogo.

Zaupanje javnosti v pravilno izvedbo volitev je bilo precej omajano, ko so začeli kar na debelo grešiti proti določbi zakona o volitvah, da je treba glasovnice prešteti na volišču samem takoj po končanem volinem opravilu. Mnogim predsednikom volilnih komisij, je bilo kar naravnost zapovedano, da morajo velike žare, ne da bi jih odprli in glasovnice v njih prešteli poslati takoj osrednjemu uradu v okraju ali pa celo glavnemu stanu varnostne policije.

Ko sem v propagandnem oddelku zun. ministrstva v Varšavi

vprašal, zakaj so tako delali, so mi odgovorili, da so bila volišča zlasti na deželi kakor n.pr. v Lublinu, Białovstoku in Kielcach napadena. Odposlanci angleškega poslanstva v Varšavi in angleški ter ameriški dopisniki so pa volilnega dne prepotovali skoraj vse pokrajine in niso nikjer naleteli na kake resne nemire.

Propagandni oddelek mi je tudi pojasnil, da so na več kakor 90% vseh volišč glasovnice prešteli takoj po volitvah na mestu samem.

Jasno se je pokazalo eno: Medtem, ko so se volilci pokazali vzorno disciplinirane tega za večino volilnih komisij ni mogoče trditi. Glasovalo je zelo veliko volilcev. Na večini volišč je poteklo vse v popolnem redu. Volilcev tudi niso mogle prav nič geniti plohe plakatov in letakov, katere so jim prigovarjale, da naj na vsa tri vprašanja odgovore pritrtilno.

Številki, ki sta jih priobčila vlada in Mikolajczyk vodja kmečke stranke, ni mogoče spraviti v sklad. Vlada trdi, da je večina volilcev odgovorila pritrtilno na vsa tri vprašanja, medtem ko iz številki, ki jih je objavila kmečka stranka, izhaja, da je večina odgovorila na drugo vprašanje z "ne".

Medtem pa vlada še nadalje strogo nadzira tisk in Mikolajczyk-ov list "Gazeta Ludowa" ima veliko belih lis tako v tistem delu, kjer priobčuje novice, kakor tudi v onem, v katerem jih komentira.

Mikolajczyk mi je sinoči rekel: "Če bi vlada priobčila uspehe posameznih volišč, bi ji mogel hitro in jasno dokazati, da so njena poročila ponarejena." Rekel mi je tudi, da je pripravljen splošen protest zoper razne nepravilnosti pri volitvah in mi še to povedal, da je bil prisiljen pozvati policijo, da nudi varstvo njegovim trem zaupnikom, ki so bili člani glavnega volilnega odbora, ker jim groze. ("Daily Telegraph" od 5.VII.1946.)

NASA GIMNAZIJA OB SKLEPU LETA

Na slovenski begunski gimnaziji v Peggezu je bilo v petek v petek na god sv. Cirila in Metoda zaključeno s sv. mašo letošnje šolsko leto. Iz poročila, ki ga je gimnazijsko ravnateljstvo izdalo za lansko in letošnje leto, je razvidno, da je bilo na zavodu 184 rednih učencev, 19 hospitantov in 16 učiteljsk^{vec}nic, skupaj torej 219 skoro za pelovico kakor lani. S poročilom se bomo bavili še podrobneje pozneje, ker je v njem več stvari, ki zanimajo širšo javnost naših beguncev.

V ponedeljek dne 8.VII. so bili opravljeni sprejemni izpiti. Priglašeni je bilo 48 učencev in učenk. Trije niso prišli, izpit jih je napravilo 39, 6 jih je pa padlo.

V soboto so se začeli nižji tečajni izpiti. Delalo je 23 učencev. Izpiti so bili končani dne 10. julija in so vsi izdelali, in sicer 8 z odličnim, 13 s prav dobrim, 3 z dobrim uspehom.

V ponedeljek dne 10. julija so se začeli višji tečajni izpiti (mature). Kandidatov je bilo 21, 18 moških in 3 ženske. Ustni izpiti so bili končani v petek dne 12. julija. Uspeh je bil sledeči: odličnjaki 3, prav dobrih 15, dobri 3.

Ob enem so letos ob koncu leta delali 3 učiteljsk^{vec}nic in 1 učiteljsk^{vec}nik razredne izpite čez peti letnik pred posebej za to postavljeno komisijo kvalificiranih profesorjev in vsi opravili izpite s pozitivnim uspehom. Pri diplomskih izpiti, ki so bili na vrsti sporedno z gimnazijsko maturo od 8 - 13 julija je trem izpit prav dobro uspel, 1 ima pa popravni izpit.

Ker je 138 že ob koncu gladko izdelalo, je s tem zopet rešenih za slovensko bodočo inteligenco 138 let z lanskimi 149 je rešenih 287 let. To je delo, ki ga opravljajo naši profesorji, za katero jim moramo biti iz srca hvaležni. Posebno naj ne pozabi tega naša mladina. Naj le pomisli, kaj bi bilo z njo, če ne bi imeli gimnazije.

Na ta svoj zavod, ki si pridobiva vedno več priznanja in slovesa pri oblasteh, smo Slovenci upravičeno ponosni.

Danes so se začeli privatni izpiti. Priglašanih je nad 100 učencev in učenk.

= : =

POLITIČNI UMORI V GRČIJI. -

Router poroča, da je bilo po dosedanjih podatkih umorjenih v Grčiji v prvem tednu julija 20 oseb zaradi političnih razlogov. Iz britanskih krogov v Atenah poročajo, da so levicarske stranke odgovorne za 9 teh umorov, desničarji za 6 in neznani storilci za ostalih 5 umorov. Dalje se tekom prvega tedna v juliju izvedle tolpe 20 - 30 mož 7 napadov na orožniške postaje. Šest oseb je bilo odpeljanih in 9 ranjenih. - Odkrili so trupla ostalih 16 dijakov, ubitih v spopadu med vladnimi silami in oboroženimi tolparji v okolici Kilkisa (zahodna Makedonija). Število ubitih znaša s temi vred 23. Kot poročajo, so vladne sile ujele 7 pripadnikov oboroženih tolp.

AMERIŠKA DOMOVINA O FRANCOSKIH VOLITVAH. -

"Ameriške domovine piše, da so v diplomatskih krogih mnenja, da francoski komunisti pri zadnjih volitvah niso izgubili zaradi ameriškega posojila, ampak zaradi odločnega nastopa amer. zun. min. Byrnesa, ki je izjavil, da bodo Združene države z vso odločnostjo branile nadaljno ekspanzijo Sovjetske zveze proti Zapadni Evropi. To je dalo francoskim volilcem, ki so že mislili, da so zavezniki prepustili vso Evropo Sovjetom novega poguma. Isti list piše, da imajo Združene države v skladiščih dovolj municije za 2 leti največje vojne. Dobesedno pravi: "Da ne bo torej kdo mislil, da smo psa privezali na verigo".

ARGENTINSKO-SOVJETSKO KULTURNO DRUŠTVO. - Med ustanovitelji argentinsko-sovjetskega kulturno-

ga društva v Buenos Airesu sta tudi Ernesto Palacio, direktor dnevnika "Politica", ki je bil med vojno besen zagovornik nacistične Nemčije, in Jorge Blanco Villalta, argentinski konzularni uradnik, ki sta ga odlikovali Hitlerjeva in Mussolinijeva vlada.

FRANCO JE IZDAL OS. -

Nuernberg. - Zaplenjeni zapiski nemškega zunanjenega ministra kažejo, da sta Hitler in Mussolini priznala leta 1943, da je španski general Franco izdal osište, ker ni hotel v letu 1941 osvojiti Gibraltarja, kakor so bili načrtovani. Zapiški kažejo, da sta se 25. febr. 1943 sestala v Beneški palači v Rimu nemški zunanji minister Ribbentrop in Mussolini. Takrat je Ribbentrop tožil, da je Franco, ki se ima zahvaliti Hitlerju in Mussoliniju za vse, pustil Nemčijo in Italijo v usodnem trenutku na cedilu. Temu je pritržil Mussolini, rekoč, da je Francova politika vedno dvorezna. Oba sta pristala na to, kažejo uradni zapiski, da če bi se ne bil Franco izneveril Nemčiji in Italiji in če bi bil zasedel Gibraltar, da bi Amerikanci in Angleži nikoli ne pristali v Severni Afriki. Zato da je Franco največ kriv, da so se nemški vojni načrti izjalovili.

EVHARISTIČNO NAVDUŠENJE. -

Mesto Liege v Belgiji slavi letos 700 letnico ustanovitve praznika presv. Rešnjega Telesa. Evharističnim proslavam, ki so dolocene na 14 dni, prisostvuje nekaj stotisoč zastopnikov iz vseh

delov Belgije sosednje Nizozemske Luksenburga in Francije. Uvodnim svečanostnim je prisostvoval kot zastopnik angleškega episkopata westminsterski nadškof kardinal Griffin. Po slovesni pontifikalni službi božji, katero je opravil kardinal Griffin, se je vršila po bogato okrašenih liežkih ulicah procesija. V popoldanskih urah je zasedla obrežje reke Maas nad 600.000 glava množica, da bi videla procesijo rečnih ladij. Čolni so privozili nad 10 km progo 26 rečnih ladij je tvorilo procesijo. Na poslednji ladji, kjer se je nahajalo Najsvetejše, so zasedli mesta škofje, duhovščina in zastopniki oblasti. Višek procesije je bil blagoslov 60.000 otrok, ki so na obrežjih pričakovali Najsvetejše. Med svečanostjo je letalo neprestano trosilo rdeče rože. Vse mesto živi pod močnim vtisom te proslave. Drugi dan so belgijski delavci izpričali svojo zvestobo veri. Veliki stadion sv. Martina je komaj mogel sprejeti množico delavstva, ko se je zvečer pričela sv. maša. Ustanovitelj gibanja "krščanska delavska mladina" je imel slavnostni govor. Preko 10.000 delavcev je pristopilo k mizi Gospoda vi.

PRAZNIK PRVAKOV APOSTOLOV. - Kot poročila veliki francoski katoliški dnevnik "La Croix", so na predvečer praznika sv. apostola Petra izobesili po starem rimskem običaju nad pročeljem vatikanske bazilike leseno ribiško mrežo kot simbol. Zvonovi največje krščanske cerkve so zvonili več ur dolgo. Bronasti kip sv. Petra, katerega baste že več stoletij, je bil odet v papeška oblačila, mimohod vernikov se je pričel že opoldne. Pred oltar veroizpovedi, ki stoji nad grobom prvega papeža, so bili položeni wenci.

VSEM, KI SE ZANIMAJO ZA ZIVILSKO PAKETE IZ AMERIKE: Kot smo že objavili, so naši rojaki poslali nekaj paketov tyrške CARE na nekatere naslove v begunskih taboriščih za poskušajo. Dokler

ti poskusni paketi ne pridejo na cilj, ne naročajte svojcem v Ameriki, naj bi vam te pakete pošiljali, ker še ni gotovo, da bodo res srečno prispeli. Kakor hitro bodo prvi paketi tu, bomo objavili.

"AMERIŠKA DOMOVINA" OBJAVLJA imena tistih, ki jim pišejo begunci a ne vedo njih pravega naslova. Že marsikak begunec je na ta način našel sorodnike. Kdor ima v Ameriki svojce, a ne ve njih pravega naslova, naj jim napiše pismo ter v naslovu napiše ime in priimek naslovljenca, vsaj približno kraj ali državo, kjer se nahaja, morda tudi od kod je doma, in dene v kuverto, ki jo naslovi na naslov: "Ameriška domovina" 6 1117 St. Clair Ave Cleveland 3 - Ohio - USA.

KDOR KAJ VE O Princu Marjanu in Princu Evgenu iz Regerče vasi pri Novem mestu, Antonu Papežu iz Primče vasi pri Ambrusu, Perko Henriku ali Venceljnu iz Kala pri Ambrusu, Janezu Oražmu, ki je bil pred leti kaplan v Smihelu, ga prosimo, naj podatke o njih pošlje na naslov: Firinger Janez Innervillgraten, 79 (Osttirol).

SLOVENEK - AMERIŠKI VOJNI KURAT. - Na Primorskem služi kot vojni kurat pri ameriški okupacijski vojski ameriški Slovenec Father Baznik.

AMERIŠKI SLOVENCJI SE POROČAJO S SLOVENKAMI IZ "STAREGA KRAJA". V Gorici sta se poročila Sgt. Rudy Korošec, doma iz Pittsburga v Ameriki, in Dragica Kangler, doma iz Slovenske Bistrice, ki je v Gorici kot begunka.

SLOVENCE POJEJO ZA AMERIŠKE VOJAKE. V Italiji imajo posebno radijsko postajo za zavezniške vojake. Ob nedeljah imajo na sporedu tudi katoliško versko uro. Pred kratkim je na povabilo kurata Baznika pel v okviru te ure tudi goriški slovenski pevski zbor.

POŠILJAJTE POROČILA!